

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 623/2016-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 98/07 a jeho rozsudkom z 23. apríla 2015, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 209/2015 zo 17. februára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júna 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej spolu len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 98/07 a jeho rozsudkom z 23. apríla 2015, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 209/2015 zo 17. februára 2016.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou podanou 28. decembra 2006 pôvodne Okresnému súdu Bratislava II, ktorá bola 22. januára 2007 z dôvodu miestnej nepríslušnosti postúpená okresnému súdu, sa sťažovatelia domáhali voči žalovaným ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]) zaplata im „náhrady za užívanie a znehodnotenie ich pozemku“ žalovanými. Sťažovatelia svoj žalobný nárok odôvodnili tým, že súc v nevedomosti o tom, že pod sporným pozemkom je vedené vysokotlakové potrubie žalovaných, tento pozemok v dobrej viere (keďže vecné bremeno viaznuce na pozemku nebolo zapísané v liste vlastníctva) kúpili od dedičov tohto pozemku, a to pre účely výstavby chaty a výsadby zelene na rekreačné účely, čo však sťažovatelia kvôli tomuto potrubiu nemohli zrealizovať, v dôsledku čoho sú obmedzení vo výkone ich vlastníckych práv predmet svojho vlastníctva riadne užívať.

3. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovatelia namietajú zdĺhavosť postupu okresného súdu v konaní o tejto ich žalobe, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 7 C 98/07 z 23. apríla 2015 „... v prietáhmi 9. rokov...“, a arbitrárnosť označeného

rozsudku okresného súdu, ktorý žalobu sťažovateľov zamietol, ako aj potvrdzujúceho rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 Co 209/2015 zo 17. februára 2016 dôvodiac tým, že rozhodli „... s odvolaním sa na zákon spred 55 rokov t.j. plynárenský zákon č. 65/1960 Zb., ktorý bol schválený parlamentom Československej socialistickej republiky a tento socialistický zákon vychádzal so socialistického vlastníctva. Všeobecné súdy, ktoré konali na 1.stupni aj na 2. stupni nezohľadnili pri rozhodovaní veci vyššie zákony a to Ústavu SR vyhlásenú dňa 1.09.1992, ktorá nadovšetko chráni súkromné vlastníctvo a nadradeným zákonom je Medzinárodný DOHOVOR o ochrane ľudských právach a základných slobodách vyhlásený v Štrasburgu dňa 22.11.1984, ktorý Slovenská republika ratifikovala a je ním viazaná a to hneď v čl. 1. OCHRANA MAJETKU.“.

4. Vzhľadom na uvedené sa sťažovatelia domáhajú, aby po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... a [REDAKOVANÉ]... podľa čl. 6 odst. 1. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 odst. 1. a čl. 48 odst. 2 právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v ich prítomnosti bolo porušené postupom a ROZSUDKOM Okresného súdu Bratislava IV č. k. 7 C 98/2007-254 zo dňa 23.4.2015 a Krajského súdu v Bratislave a ROZSUDOK Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Co 209/2015-275 zo dňa 17.02.2016 Ústavný súd SR zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

2. [REDAKOVANÉ]... a [REDAKOVANÉ]... priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume: každému po 30 000.- Eur od Krajského súdu v Bratislave a každému po 45 000.- Eur od Okresného súdu Bratislava IV z titulu porušenia základného práva podľa bodu I. a ich zaväzuje, aby uvedené priznané sumy vyplatili súdy sťažovateľom [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] do 60 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, okrem toho sú povinní uhradiť sťažovateľom trovy konania vo výške... Eur do 30 dní.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. K namietanému rozhodnutiu okresného súdu

7.1 Pokiaľ ide o sťažovateľom napádané rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 7 C 98/07 z 23. apríla 2015, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity [„ak... nerozhoduje iný súd“], ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

7.2 Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označených základných práv oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

7.3 Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu tých práv, porušenie ktorých sťažovatelia namietajú a k porušeniu ktorých malo dôjsť v dôsledku arbitrárneho odôvodnenia rozsudku okresného súdu, neposkytujú všeobecné súdy na základe sťažovateľom dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia ich práv. Podľa ústavného súdu sťažovatelia mali možnosť domáhať sa preskúmania sťažnosťou pred ústavným súdom napadnutého rozsudku okresného súdu, a to využitím riadneho opravného prostriedku (odvolania), ktorý, tak ako to vyplýva aj zo sťažnosti, sťažovatelia napokon aj využili. Na základe sťažovateľmi podaného odvolania sa krajský súd v rozsahu svojho preskúmacieho oprávnenia odvolacieho súdu musel v podstate vyrovnáť s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, aké sťažovatelia proti rozhodnutiu okresného súdu uvádzajú aj v konaní pred ústavným súdom.

7.4 Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v tejto časti (voči okresnému súdu) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

8. K namietanému postupu okresného súdu

8.1 Pokiaľ ide o sťažovateľmi namietané prieťahy v postupe okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 98/07, ústavný súd podotýka, že v súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06) poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť

na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

8.2 Inými slovami, o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy možno hovoriť aj vtedy, keď porušovanie označeného práva v konaní pred všeobecným súdom už skončilo právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda stav právnej neistoty sťažovateľov bol už odstránený.

8.3 Vyhlásením rozsudku vo veci samej 23. apríla 2015 a jeho doručením okresný súd vykonal všetky zákonom mu dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľov v prvoinštančnom konaní, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, kedy okresný súd už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania a prípadne prietahy v ňom (napr. II. ÚS 1/05).

8.4 Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

8.5 Uvedené závery vo vzťahu k namietanému postupu okresného súdu boli podkladom pre rozhodnutie ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľov aj v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

9. K namietanému rozhodnutiu krajského súdu

9.1 V súvislosti so sťažovateľmi napádaným rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Co 209/2015 zo 17. februára 2016 ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje.

9.2 Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

9.3 Zo sťažovateľmi predloženého rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 2 Co 209/2015 zo 17. februára 2016 ústavný súd zistil, že toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 16. apríla 2016 a od tohto dátumu do 20. júna 2016, keď sťažnosť sťažovateľov adresovaná ústavnému súdu bola podaná na poštovú prepravu (ústavnému súdu bola doručená 23. júna 2016), nepochybne uplynula dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (16. jún 2016 ako posledný deň lehoty pripadal na štvrtok, pozn.).

9.4 Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľov už po jej predbežnom prejednaní aj v tejto časti odmietol, a to ako oneskorene podanú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

10. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napádaných rozhodnutí všeobecných súdov, ako aj rozhodnutie o priznaní sťažovateľom primeraného finančného zadost'učinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia ich práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto častiach sťažnosti už nerozhodoval.

11. Pre účely konania pred ústavným súdom ústavný súd nepovažoval sťažovateľov za kvalifikovane právne zastúpených, pretože napriek tomu, že v sťažnosti ako svojho právneho zástupcu označili advokáta [REDACTED], advokátska kancelária, Šafarikovo námestie 2, Bratislava, sťažnosť sťažovateľov nebola týmto advokátom podpísaná a sťažovatelia ani nepredložili splnomocnenie udelené mu na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2016